

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ВІЙСЬКОВО - ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ**

Кафедра загальновійськових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри

загальновійськових дисциплін

полковник

Станіслав КОРОЛЬОВ

« _____ » _____ 20 ____ р.

ЗАВДАННЯ

курсантам до тактичного навчання

**з навчальної дисципліни “ТАКТИКА (у т.ч. тактика дій військ
НАТО)”**

**Модуль 2. «Механізований батальйон (рота) на марші та при
розташуванні на місці»**

**Тема 3. «Механізована рота (взвод) в основних видах тактичних
дій»**

**Тактичне навчання. «Механізована рота (взвод) в основних видах
тактичних дій»**

Тема 3. «Механізована рота (взвод) в основних видах тактичних дій»

Навчальна мета:

1. Формування та удосконалення навичок курсантів в управлінні підрозділами при підготовці та у ході бойових бій, їх всебічному забезпеченні .
2. Навчання тактиці, як мистецтву ведення бою (прийняттю сміливих, нестандартних рішень, прояву військової хитрості, застосуванню нових способів (прийомів) виконання бойових завдань).
5. Вироблення високих морально-бойових якостей, психологічної стійкості і фізичної витривалості, навичок щодо життя і побуту в польових умовах.

Етапи навчання:

- I етап. Організація, здійснення маршу та розташування механізованої роти на місці.
 II етап. Організація і ведення оборони механізованою ротою.
 III етап. Організація і ведення наступу механізованою ротою.

Навчальна література:

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Ч. II. Батальйон, рота. – К.: Ком. СВ ЗСУ, 2016. – 217 с.
2. Бойовий статут механізованих і танкових Сухопутних військ Збройних Сил України. Ч. III. Взвод, відділення, екіпаж. – К.: Ком. СВ ЗСУ, 2016. – 260 с.
3. Тактика: підручник / В. В. Вішняков, Г. А. Дробаха, А. А. Каленський, Є. Б. Смірнов – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 735 с.
4. Тактика загальновійськових підрозділів: Навч. посібн. – К.: НАОУ, 1998.
5. Тактика (рота, батальйон): Підручник. – Одеса: ОдІСВ, 1997.
6. Рекомендації механізованим підрозділам щодо дій на полі бою в сучасних умовах: Методичний посібник. – К.: ГУБП СВ України, 2002, – 48 с.;
7. Попов О.М., Моргунов О.М., Поляков С.Ю. Тактична підготовка: Навч. посібн. – Харків: НЮАУ, 2004, – 215 с.
8. Альбом схем дій підрозділів (відділення, взвод, рота, батальйон) у відповідності до стандарту № 2 (тактичні знаки НАТО). – Львів: НАСВ, 2017. – 80 с.
9. Порядок оформлення оперативних (бойових) документів. Затверджено Наказом начальника ГШ ЗСУ від 25.04.2018 № 170. – К., 2018. – 230 с.

При підготовці до навчання необхідно:

- переписати в робочий зошит та вивчити тактичну обстановку;
- вивчити відповідні розділи рекомендованої літератури та матеріал попередньої лекції за темою;
- нанести вихідну обстановку на робочу карту, а саме: положення противника, положення командно-спостережного пункту командира 1 мб, завдання 1 мб, завдання 1 мр, його смугу вогню та ділянки зосередження вогню, завдання сусідів, вогневі завдання приданої артилерії;

На заняттях кожному курсанту мати робочий зошит з переписаним тактичним завданням, навчальну літературу, робочу карту з нанесеною вихідною обстановкою, фломастери або кольорові олівці, офіцерську лінійку, матеріали лекцій, носиму екіпіровку за виключенням зброї та боєприпасів.

Організаційно-методичні вказівки.

Підготовку до заняття розпочати не пізніше ніж за 5-7 днів до дня проведення після отримання командирами навчальних груп завдання. Під час самостійної підготовки звернути особливу увагу на якість засвоєння теоретичних знань по темі та нанесення вихідної обстановки на робочі карти. За індивідуальними питаннями, що виникають при підготовці, звертатися за консультаціями до викладача або чергового викладача кафедри в час самопідготовки. Командиру навчальної групи узгодити з викладачем час проведення консультації за 2-3 дні до проведення навчання.

Вихідна тактична обстановка:

а) Загальна обстановка

На території Харківської області “ПІВДЕННИХ” поширюються акти громадської непокори, сепаратиським рухом проголошена незалежна автономія, продовжується створення незаконних збройних формувань, які вступають у конфронтацію зі збройними силами держави. Міжвидовим угрупованням військ “ПІВДЕННИХ” проводяться стабілізаційні дії для стабілізації загальної обстановки, недопущення збройних сутичок, диверсій і терористичних актів у визначених районах відповідальності, дії проти диверсійно-розвідувальних сил, незаконних збройних формувань.

Угруповання військ “СХІДНИХ” завершує зосередження вздовж державного кордону з Україною. Підрозділи розвідки, РЕБ та підрозділи прикриття розгорнуті в прикордонній смузі. Виконуються роботи щодо удосконалення дорожньої мережі, посиленню мостів та будівництву мостових переходів. Накопичується техніка та інженерні засоби для забезпечення подолання водних перешкод. Завершується перебазування авіації на стаціонарні і польові аеродроми. Значно активізувалось застосування всіх засобів розвідки, у тому числі безпілотними літальними апаратами.

Метою дій збройних сил “СХІДНИХ” може бути – під виглядом надання допомоги сепаратистам для відновлення демократії, прав і свобод людини здійснити вторгнення на територію “ПІВДЕННИХ” і оволодіти Харківською областю.

Виходячи з районів зосередження, ведення розвідки, роботи рекогносцировочних груп, можливий напрямок головного удару угруповання військ “СХІДНИХ” селище ЖУКОВСЬКОГО, НОВЕ ПЕКЕЛЬНЕ.

За даними розвідки можливий термін початку агресії – перша декада квітня.

Замислом “ПІВДЕННИХ” передбачається: в період до 10.00 8.04 здійснити прикриття ділянки державного кордону на загрозовому напрямку,

приховане перегрупування у визначеній смузі і під виглядом проведення широкомасштабних навчань зайняти вихідні райони, у разі агресії перейти до оборони.

б) Часткова обстановка

1 мб 12 омбр в пункті постійної дислокації виконує заходи приведення в бойову готовність ПОВНА. О 4.00 8.04 командир *1 мр* отримав завдання з якого йому **стало відомо**:

1. Угрупування військ “СХІДНИХ” завершує зосередження вздовж державного кордону з Україною. Виходячи із районів його зосередження, можливий напрямок головного удару селище ЖУКОВСЬКОГО, НОВЕ ПЕКЕЛЬНЕ.

Можливий термін початку агресії – перша декада квітня.

2. *1 мб 12 омбр* має завдання здійснити марш по маршруту: ППД, АВІАЦІЙНИЙ ЗАВОД, АВТОСТАНЦІЯ, НТЦ і до 10.00 8.04 зосередитись в районі 300 м зах. 12 пов. БУДИНОК (13206), півд.-зах. кут ПАРКАНУ НТЦ (13201), ШКОЛА (поза межами карти). Бути в готовності перейти до оборони району півн. окр. с. ЖУКОВСЬКОГО, ПІОНЕРСЬКИЙ ТАБОР, БІЛГОРОДСЬКЕ ШОСЕ.

Вихідний пункт – перехрестя вул. ВЕСНІНА – СУМСЬКА – пройти о 8.00 8.04.

3. *1 мр 1 мб з 1/3 тр* в складі батальйону здійснити марш і до 9.45 8.04 зосередитись в районі півд.-сх. кут паркану НТЦ, півд.-зах. кут паркану НТЦ, 200 м півд. відм. 180. В подальшому бути в готовності перейти до оборони опорного пункту з переднім краєм по рубежу 150 м півд.-сх. ЦВИНТАР (14216), вик. півн.-сх. кут паркану НТЦ (14209).

Марш здійснити по маршруту: ППД, АВІАЦІЙНИЙ ЗАВОД, АВТОСТАНЦІЯ, НТЦ.

Вихідний пункт: перехрестя вул. ВЕСНІНА – СУМСЬКА пройти о 7.45 8.04.

Середню швидкість мати – 25 км/г.

Для ведення безперервного кругового спостереження за повітряним та наземним противником на марші, за сигналами командирів взводів у відділеннях призначити спостерігачів.

4. Попереду рухається *2 мр*, позаду *3 мр*.

5. Витрати боєприпасів: танкових і БМП – 0,6 бк, до стрілецької зброї – 0,7 бк.

6. Готовність до маршу – до 7.30 8.04.

Рішення на марш доповісти на командно-спостережному пункті *1 мб* о 7.00 8.04.

КСП роти – у голові колони роти.

Довідкові дані

Наші війська – 1 мр. Особового складу – 101 чол. (управління – 8 чол. та три мех. взводи по 31 чол.). Озброєння: БМП-2 – 10 од., РПГ-7 – 9, РКК – 10 од., АК-74 – 92 од. Підсилення: танковий взвод – танків Т-64Б – 3 од.

Противник – батальйонна тактична група згідно штату підрозділів ЗС Російської Федерації.

1 мр укомплектований особовим складом (о/с), озброєнням та бойовою технікою на 100%. У роті є боєприпаси на кожний вид зброї по 0,9 бк. Морально-психологічний стан о/с – високий, участі в боях більшість о/с не приймала. Організаційно-штатна структура механізованого взводу – згідно опрацьованих раніше матеріалів.

Час Київський, погодні умови – реальні.

Тактична обстановка до I етапу «Організація, здійснення маршу та розташування механізованої роти на місці» (графічна частина – додаток 1)

Склад, положення і характер дій противника не змінювався.

Елементи тактичної обстановки щодо здійснення маршу в район зосередження викладені у вихідній тактичній обстановці.

1 мб 12 омбр “ПІВДЕННИХ” до 10.00 8.04 зосередився в районі: 300 м зах. 12 пов. БУДИНОК (13206), півд.-зах. кут ПАРКАНУ НТЦ (13201), ШКОЛА (поза межами карти) де проводить заходи з підготовки до оборонного бою.

1 мв 2 мр 1 мб з танком 101, *звід, ісвід* – сторожова застава батальйону, має завдання охороняти батальйон в смузі: праворуч – кут лісу (14211), 100 м півд.-зах. перехрестя доріг (14228), ліворуч – 150 м півн.-сх. відм. 181,6 (15211), МІСТ (16215), не допустити проникнення наземної розвідки противника до підрозділів батальйону, завчасно виявити появу наземного противника, попередити про нього підрозділи, які охороняються, і у разі нападу противника завзято обороняти зайняту позицію. Позицію сторожової охорони обладнати на рубежі кут лісу (14211), вздовж околиці лісу, півн.-сх. відм. 181,6 (15211). Інженерне обладнання позиції здійснити у обсязі першої черги. Розвідку противника і місцевості вести на позиції кожного відділення та призначеним від взводу спостережним постом. На напрямку відм. 144,4, відм. 174,7 виставити сторожовий пост. На флангах і в проміжках між позиціями відділень виставити парні патрулі. На приховані підступи, у тому числі і вдень, для своєчасного виявлення противника виставити секрет і встановити сигнальні міни.

Дрібні групи противника захоплювати в полон, при неможливості — знищувати вогнем виділених вогневих засобів.

З підходом переважаючих сил противника на рубіж 100 м півд.-зах. перехрестя доріг (14228), МІСТ (16215) вступити в бій, стійко обороняти позицію сторожової застави до підходу головних сил батальйону.

Взвод підтримує мінометна батарея батальйону, готуючи нерухомий загороджувальний вогонь „Береза” на рубежі відм. 144,4, відм. 140,6.

Сторожовий пост 1 мб – в районі 30 м півд.-сх. САДИБА (14214).

Витрата боєприпасів на виконання завдання до стрілецької зброї – 0,5 бк, пального – 0,3 запр.

Позицію сторожової охорони зайняти до 10.40 8.04. Готовність системи вогню – 11.40 Д1, інженерного обладнання в обсязі першої черги – 17.00 8.04.
 КП 12 омбр – на півн. узліссі гаю ЗЕЛЕНИЙ (за межами карти).
 КСП 1 мв – 200 м півн.-сх. вис. 174,7 (15218).

Тактична обстановка до II етапу «Організація і ведення оборони механізованою ротою» (графічна частина – додаток 2)

О 4.00 9.04 командир *1 мр* отримав бойове завдання з якого йому **стало відомо:**

Противник прорвав оборону наших підрозділів на ділянці прикриття державного кордону і розвиває наступ у напрямку ЛИПЦІ (50 км півн.-сх. ВІТРЯНИЙ МЛИН), с. ЖУКОВСЬКОГО. Вихід його передових підрозділів на рубіж МІСТ (16215), РОЗВИЛКА ДОРІГ (16205) варто очікувати близько 9.00 9.04 а дії розвідки, диверсійно-розвідувальних груп та авіації в будь-який час. Розгортання противника у взводні колони можливе на рубежі: 200 м півн.-сх. відм. 122,5 (15222), 100 м півн. відм. 147 (16217), а перехід в атаку – 200 м півн.-сх. відм.122,0 (1421), ОКРЕМІ БУДИНКИ (15207). Зосередження його основних зусиль слід очікувати в напрямку КУРГАН 3,5 (14205), 12 пов. БУДИНОК (КОРИЧНЬОВИЙ) (13205).

Перед фронтом оборони взводу передбачається наступ противника силами до *БТГр* при підтримці вогнем артилерії та мінометів.

1 мр з 1/3 тр має завдання обороняти опорний пункт 150 м півд.-сх. ЦВИНТАР (14216), вик. півн.-сх. кут паркану НТЦ (14209), 300 м зах. 12 пов. БУДИНОК (13205), не допустити прориву танків і піхоти противника в напрямку КУРГАН 3,5 (14205), 12 пов. БУДИНОК (13205). Основні зусилля зосередити на напрямку КУРГАН 3,5 (14205), 12 пов. БУДИНОК (13205). Противника, що вклинився в проміжку з сусідом праворуч, знищувати вогнем у фланг, для чого обладнати запасну позицію для БМП. Передній край оборони роти мати по рубежу: 150 м півд.-сх. ЦВИНТАР, САДИБА, КУРГАН 3,5, вик. півн.-сх. кут паркану НТЦ.

Смуга вогню роти: праворуч - 150 м півд.-сх. ЦВИНТАР (14216), ДАЧА (15227) ліворуч – схил ЛОЩИНИ (14201), ПЕРЕХРЕСТЯ ГРУНТОВИХ ДОРІГ (15208), додатковий сектор обстрілу – ПОВОРОТ ДОРОГИ (15226). Ділянка зосередження вогню роти – відм. 144,4 (15216), ліворуч 200 м. Прикрити проміжок з сусідом праворуч вогнем БМП та ручного кулемету з запасних позицій.

Протитанкові мінні поля та мінно-вибухові загородження будуть встановлені силами та засобами бригади перед переднім краєм на відстані 100 м.

Артилерія бригади в період висування та розгортання противника наносить йому ураження зосередженим вогнем по ділянці: №103 – відм. 140,6. При переході противника в атаку артилерія веде нерухомий загороджувальний вогонь “Бук” на рубежі півн. окол. СЕЛА ОЛЕШКИ (14213), півд. схил вис. 174,7 (14203), мінометна батарея батальйону зосереджений вогонь по ділянкам: 101 – лощина (14204), 102 – ЯР (14218). Вогневі позиції мінометної батареї

знаходяться в районі 200 півд.-зах. 12 пов. БУДИНОК (13205). Ударом ланки бойових вертольотів Мі-24в знищуються взводні колони противника на рубежі МІСТ (16215), РОЗВИЛКА ДОРІГ (16205).

На день бою виділяється 1,0 б/к на танк, БМП та по 0,9 б/к на кожен вид стрілецької зброї.

Рішення на оборону доповідати о 5.30 9.04 на КСП батальйону. Оборону зайняти до 6.00 9.04. Готовність системи вогню – до 7.00 9.04, інженерного обладнання опорних пунктів в обсязі першої черги – до 9.00 9.04, другої черги – до 4.00 10.04.

Командно-спостережний пункт роти – 200 м півд. відм. 183,8 (13203). Заступник – заступник командира роти з виховної роботи.

Тактична обстановка до III етапу «Організація і ведення наступу механізованою ротою» (графічна частина – додаток 2)

Підрозділи “СХІДНИХ” у ході проведення наступального бою вичерпали свої наступальні можливості і до 13.00 9.04 були зупинені на рубежі 150 м півд.-зах. відм.122,5 (15214), 150 м зах. ПОСАДКА (15219), далі на сх. та перейшли до оборони.

1 мр з тв, незважаючи на понесені втрати в особовому складі та бойовій техніці (до 10%), продовжує утримувати опорний пункт.

Командир *1мб* отримав завдання від командира *12 омбр* на перехід у наступ. Підрозділи батальйону приховано доукомплектовуються особовим складом, поповнюють матеріальні запаси, завершують підготовку техніки до ведення наступальних дій.

О 13.30 9.04 командир *1 мб* на КСП батальйону віддав бойовий наказ, з якого **командиру *1 мр* стало зрозуміло:**

Перед фронтом наступу *1 мр* переходить до оборони опорного пункту противник силами до посиленого мотострілецького взводу з переднім краєм по рубежу 150 м півд.-зах. відм.122,5 (15214), 150 м зах. ПОСАДКА (15219).

Вогневі позиції мінометних батарей противника виявлені 50 м півд. відм. 140,6 (16216) та квадрат 16207.

Перед переднім краєм оборони противника встановлені інженерні загородження (розташування вогневих засобів противника та його інженерних загороджень – відповідно до схеми вихідної обстановки).

1 мр має завдання у взаємодії з *1/1 тр*, використовуючи результати ударів авіації, вогню артилерії, з вихідного положення 100 м півн. відм. 163,5 (14222), півн. окол. СЕЛА (14213), 200 м півд.-сх. вис. 174,7 атакою в пішому порядку знищити живу силу і виявлені вогневі засоби противника і до часу „Ч+00.20” оволодіти рубежем 500 м сх. МІСТ (16226), ЗГИБ ГРУНТОВОЇ ДОРОГИ (16217), виконавши найближче завдання, в подальшому наступати у напрямку СИНЕЛЬНИКОВЕ (600 м півн. відм. 140,6, поза межами карти). Основні зусилля рота зосереджує в напрямку ВИРУБКА, СИНЕЛЬНИКОВЕ. Бойовий порядок в один ешелон, на правому фланзі – *2 мв*; на лівому – *3 мв*; в центрі - *1 мв*.

На напрямку дій роти артилерією старшого командира в період вогневої підготовки атаки вогнем по окремим цілям знищуються: бронетранспортери (3), танк (півд.-сх. МІСТ (16227)), ПТРК (півн.-сх. відм. 147 (16217)). Вогнева підготовка атаки – 36 хв.

Для виконання завдання *1мр* виділяється боєприпасів (б/к): до стрілецької зброї – 1,5; БМП, танка – 1,5.

Готовність до виконання завдання 15.00 9.04.

Рішення доповіді на КСП роти – 14.00 9.04.

Командно-спостережний пункт роти – за бойовою лінією *1 мв* на відстані до 200 м. Заступник – заступник командира роти з виховної роботи.

Розробив:

професор кафедри

загальновійськових дисциплін

Анатолій ШЕВЦОВ

Обговорено і схвалено

на засіданні кафедри,

протокол № _____

від « _____ » _____ 20__ р.